

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 650

van **SAM VAN ROOY**

datum: 31 maart 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Plaatsing digitale meter - Weigering en sancties

Wie de plaatsing van een digitale meter weigert, krijgt eerst twee ingebrekestellingen, waarvan de eerste 273,84 euro en de tweede 295,66 euro bedraagt. Daarna volgt er een dagvaarding en moet de weigeraar voor de rechtbank verschijnen. Ten slotte kan men dan een deurwaarder en slotenmaker over de vloer krijgen. Dat verklaarde de minister recent zelf in de commissie.

Dit zijn zeer vergaande maatregelen zonder juridische basis. In het Vlaams Energiedecreet staat geen expliciete verplichting tot het plaatsen van een digitale meter, noch staan er strafrechtelijke sancties in. De Grondwet verklaart in artikel 15 dat het huis onschendbaar is. Huiszoekingen die niet krachtens de wet bepaald zijn, mogen niet. Omdat er geen decretaal of wettelijk kader is, is dit dus ongrondwettelijk. Daarnaast is er geen Europese verplichting die stelt dat 100% van de bevolking een digitale meter dient te plaatsen, de richtlijn spreekt namelijk over 80% als streefdoel.

Fluvius beweert dat op basis van de Technische Reglementen TRDE en TRDG het bedrijf altijd toegang moet krijgen tot zijn installaties en men daarom Fluvius niet mag weigeren. Ook dit klopt niet, want op basis van artikel 15 van de Grondwet mag men altijd de toegang tot zijn of haar huis onttrekken. Daarnaast zijn die reglementen bedoeld om Fluvius toegang te geven om pannes te repareren in het netwerk of gevaarlijke situaties op te lossen, niet om een digitale meter te plaatsen.

De burger kan zijn of haar reden(en) hebben om de digitale meter te weigeren: privacy, veiligheid, elektrosensitiviteit en/of duurzaamheid. Ten slotte zijn er ook vraagtekens te plaatsen bij de betrouwbaarheid van de metingen van een digitale meter, wat zeker in het licht van het capaciteitstarief zeer problematisch is.

1. Waarom streeft de minister een hoger percentage aan digitale meters na dan de EU? Welk percentage van de bevolking moet volgens haar uiteindelijk een digitale meter hebben?
2. Op welke decretale of wettelijke basis baseert de minister zich voor het dwangmatige beleid inzake het plaatsen van een digitale meter?
3. Wat is tot hiertoe de totale kostprijs voor de rechtszaken en gedwongen plaatsingen en wat dreigt die uiteindelijk in totaal te worden?
4. Op grond waarvan werden de geldsommen voor de ingebrekestellingen bepaald?

ANTWOORD

op vraag nr. 650 van 31 maart 2023

van **SAM VAN ROOY**

1. De Europese Richtlijn betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit (2019/944) bepaalt in bijlage II de uitrol van digitale meters. Bijlage II stelt: *Onder voorbehoud van deze evaluatie stellen de lidstaten of, wanneer een lidstaat dit zo heeft bepaald, de aangewezen bevoegde instantie een tijdschema van maximaal tien jaar op voor de invoering van slimme-metersystemen. Indien de ingebruikname van slimme-metersystemen positief wordt beoordeeld, wordt minstens 80% van de eindafnemers voorzien van slimme meters binnen zeven jaar vanaf de datum van de positieve beoordeling of uiterlijk in 2024 voor die lidstaten die met de systematische invoering van slimme-metersystemen zijn gestart vóór 4 juli 2019.*

Naar aanleiding van de vraag van de Vlaamse Regering in de conceptnota actualiseerde de VREG op 18 mei 2017 de kosten-batenanalyse (evaluatie zoals vermeld in de Europese Richtlijn) over de uitrol van digitale meters. Deze werd op 18 mei op de website van de VREG gepubliceerd. Een uitrol zoals beschreven in de conceptnota leidt tot baten voor de maatschappij die ruim hoger zijn dan de kosten: + 336 miljoen euro over 20 jaar voor een uitrol van digitale meters over 20 jaar. Op mijn vraag heeft de VREG in april 2020 een actualisatie gemaakt van haar eerdere kosten-batenanalyse voor de uitrol van digitale meters. Voor een uitrol van 100% tegen eind 2033 werd een gemiddelde netto contante waarde berekend van +768 miljoen euro. Voor een uitrol van 80% tegen eind 2024 werd een gemiddelde netto contante waarde berekend van + 888 miljoen euro.

Gegeven de positieve kostenbatenanalyse voor de uitrol van digitale meters en de bepalingen uit bijlage II van de Europese Richtlijn 2019/944 is Vlaanderen ertoe gehouden in een tijdschema van maximaal tien jaar een volledige uitrol van digitale meters te bereiken. Daarbovenop komt het feit dat de uitrol van digitale meters in Vlaanderen gestart is op 1 juli 2019, waardoor Vlaanderen er bijkomend toe gehouden is om tegen eind 2024 80% van de digitale meters uit te rollen.

2. De bepalingen uit de Europese Richtlijn zijn omgezet in het Energiedecreet en Energiebesluit. In het bijzonder stelt artikel 3.1.52. van het Energiebesluit: *De distributienetbeheerder plaatst vanaf 1 juli 2019 een digitale meter in geval van een kleinverbruiksmeting voor elektriciteit, zodat uiterlijk op 1 juli 2029 alle kleinverbruiksmeterinrichtingen over een digitale meter beschikken.* Artikel 3.1.53 bepaalt: *De distributienetbeheerder plaatst minstens 80% van het totale aantal te plaatsen digitale meters tegen 31 december 2024.*

Bij arrest nr. 5/2021 van 14 januari 2021 heeft het Grondwettelijk Hof de bepalingen van de terugdraaiende teller uit het Vlaamse Digitale Meterdecreet van 26 april 2019 vernietigd. Het Hof bevestigde echter ook de bepaling die de universele uitrol van digitale meters voorschrijft, onder het voorbehoud dat die bepaling zó geïnterpreteerd wordt "dat de verplichte installatie van digitale meters voor elke netgebruiker in de mogelijkheid moet voorzien om te kiezen voor een communicatie via bekabeling in plaats van een draadloze communicatie".

3. Tot nu toe zijn nog geen rechtszaken of gedwongen plaatsingen opgestart. De totale kostprijs voor de rechtszaken en gedwongen plaatsingen zal afhangen van het aantal weigeringen.
4. De tarieven die worden aangerekend voor de ingebrekestellingen zijn terug te vinden op de website van Fluvius, zie [pg. 11 – onderdeel "Administratieve kosten"](https://www.fluvius.be/sites/fluvius/files/2020-12/aansluittarieven-elektriciteit-fluvius.pdf). (<https://www.fluvius.be/sites/fluvius/files/2020-12/aansluittarieven-elektriciteit-fluvius.pdf>) Deze tarieven worden jaarlijks goedgekeurd door de VREG.

De eerste ingebrekestelling bedraagt in 2023 273,84€ (incl. btw). Dit bedrag reflecteert de meerkost t.g.v. van het niet kunnen plaatsen van een digitale meter omwille van geen toegang tot de meter. Hierin zitten vervat:

- a) Extra prestaties van het eigen personeel
- b) Verplaatsingskosten aannemer
- c) Verzenden aangetekende brief

De tweede ingebrekestelling bedraagt in 2023 295,66€ (incl. btw). Dit bedrag reflecteert de juridische kosten t.g.v. het inschakelen van externe partijen (advocaat) door Fluvius. Hierin zitten vervat:

- d) Extra prestaties van het eigen personeel
- e) Kosten advocaat

De initiële tarieven werden eind 2021 berekend voor het jaar 2022. Het jaar erop werden ze aangepast voor 2023 o.b.v. indexering (volgens de inflatie van augustus 2022).